

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 11-3-2023

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η οικονομική κρίση του 1932 στην Ελλάδα προκάλεσε την αύξηση των εισαγωγών της χώρας.
2. Η επαναστατική κυβέρνηση στο Θέρισο το 1906 προσπάθησε να εξασφαλίσει εσωτερικό πατριωτικό δάνειο 100.000 δραχμών.
3. Η ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος αποτέλεσε παράγοντα σταθεροποίησης της οικονομίας της χώρας την περίοδο 1828-1832.
4. Ένα από τα κοινά σημεία του κόμματος του Ελευθερίου Βενιζέλου με το τρικουπικό κόμμα ήταν ότι ήταν προσωποπαγές.
5. Ο Κ. Κωνσταντινίδης τύπωσε και κυκλοφόρησε χάρτη που όριζε τα σύνορα της προτεινόμενης ποντιακής δημοκρατίας.

Μονάδες: 5

ΘΕΜΑ Α2

Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β: (τέσσερα στοιχεία από τη στήλη Β περισσεύουν)

A	B
1)Κίνημα στο Γουδί	A) 30 Ιανουαρίου 1923
2)Πρωτόκολλο για τον περιορισμό των ναυτικών εξοπλισμών	B) 15 Μαρτίου 1910
3)Αποβίβαση Κεμάλ στη Σαμψούντα	Γ) 15 Μαΐου 1919
4)Συνθήκη Ειρήνης της Λοζάνης	Δ) 21 Μαΐου 1908
5)Επίσημο Ενωτικό Ψήφισμα της Κρήτης με την Ελλάδα	Ε) 30 Οκτωβρίου 1930
	Στ) 15 Αυγούστου 1909
	Ζ) 19 Μαΐου 1919
	Η) 24 Ιουλίου 1923
	Θ) 24 Σεπτεμβρίου 1908

Μονάδες: 5

ΘΕΜΑ Α3

Να αποδώσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω ιστορικών όρων:

- Εθνικό Κόμμα (Κ. Μαυρομιχάλης)
- ΟΥΛΕΝ
- Φροντιστήριο της Τραπεζούντας

Μονάδες:15

ΘΕΜΑ Β1

α) Ποιες εξελίξεις σημειώθηκαν την ημέρα άφιξης του Πρίγκιπα Γεωργίου στην Κρήτη και κάτω από ποιες συνθήκες αυτός παραιτήθηκε από το αξίωμα του Ύπατου Αρμοστή; (μονάδες: 7)

β) Να αναφερθείτε στα γεγονότα της προετοιμασίας και της έκρηξης της επανάστασης του Θερίσου. (μονάδες:6)

Μονάδες: 13

ΘΕΜΑ Β2

α) Να καταγράψετε την εξαγωγική δραστηριότητα της Ελλάδας στη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα. (μονάδες 10)

β) Για ποιους λόγους η βιομηχανική δραστηριότητα παρέμενε υποτονική στην Ελλάδα κατά την ίδια περίοδο; (μονάδες 5)

Μονάδες:12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Συνδυάζοντας τα παραθέματα που ακολουθούν με τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α) στον τρόπο αντιμετώπισης των προσφύγων από τους κατοίκους της Άνω Σύρου κατά την περίοδο της Επανάστασης (μονάδες 10) και

β) στις δυσκολίες που συνάντησαν οι μικρασιάτες πρόσφυγες κατά τη διαδικασία της ενσωμάτωσης τους στην Ελλάδα και στις σχέσεις που διαμόρφωσαν αρχικά με το γηγενή πληθυσμό. (μονάδες 15)

Μονάδες: 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι κάτοικοι της Άνω Σύρου και οι Ερμουπολίτες

Οι εντόπιοι γενικώς εφέροντο προσηνώς προς τους πρόσφυγες και ετήρουν μάλλον επιφυλακτικήν στάσιν απέναντι αυτών, διότι ενόμιζον, ότι ούτως απέφευγον την σύγκρουσιν είτε προς την ελληνικήν είτε προς την τουρκικήν κυβέρνησιν. Παρά ταύτα όμως (...), ανησύχουν εκ της διαρκούς προσελεύσεως και συσσωρεύσεως των προσφύγων εις την παραλίαν της νήσου. (...) Η αμφίρροπος όμως στάσις των καθολικών κατά τας αρχάς της ελληνικής επαναστάσεως, ως και αι δια κτηματικούς λόγους κυρίως εγερθείσαι εν Σύρω έριδες μεταξύ εντοπίων και προσφύγων, ανέξesan και εσυνειδητοποίησαν την από αιώνων υπολανθάνουσαν θρησκευτικήν διαίρεσιν των κατοίκων. Πραγματικώς οι πρόσφυγες ελθόντες εγκατεστάθησαν εις γαίας καλλιεργημένας και ακαλλιεργήτους, αι οποίαι ήσαν και αι περισσότεραι, ανηκούσας εις τους εντοπίους. (...) Το ότι εσημειώθησαν επεισόδια μεταξύ γηγενών και προσφύγων δια κτηματικούς λόγους δεν είναι διόλου άξιον απορίας, διότι ήδη τοιαύτα είδομεν μεταξύ Σουλιωτών και εντοπίων Δυτ. Στερεάς Ελλάδος ως προς το Ζαπάντι, και μάλιστα δια γαίας άλλοτε τουρκικάς και όχι των εντοπίων. (...)Τας εν Σύρω έριδας υπεξέκαιον οι ιερείς αμφοτέρων των δογμάτων κηρύττοντες την μη ανοχήν και γινόμενοι

ούτω η πέτρα του σκανδάλου. (...) Οι καθολικοί εν μέσω του πλήθους των προσφύγων απετέλουν θρησκευτικήν τινά ούτως ειπείν μειονότητα, προς προστασίαν της οποίας εξηκολούθουν να αγρυπνούν οι Γάλλοι.

[Απ. Βακαλόπουλος, Πρόσφυγες και Προσφυγικόν Ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821, Ιστορική Μελέτη, Εν Θεσσαλονίκη 1939, σελ. 69-72]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Πολλοί από τους πρόσφυγες γνώριζαν μόνο τούρκικα. Αν ήξεραν ελληνικά, συχνά επρόκειτο είτε για τη διάλεκτο της περιοχής του Πόντου, στις νότιες ακτές της Μαύρης Θάλασσας, η οποία ήταν ελάχιστα κατανοητή στους κατοίκους του βασιλείου (εν. της Ελλάδας), είτε για την πομπώδη καθαρεύουσα των σχολείων. Αντιμέτωπισαν σε σημαντικό βαθμό την προκατάληψη των αυτοχθόνων, οι οποίοι σκωπτικά αποκαλούσαν τους νεοφερμένους, μεταξύ άλλων επιθέτων, και «γιαουρτοβαφτισμένους», υπονοούμενο για την εκτεταμένη χρήση του γιαουρτιού στην (πολύ καλύτερη) κουζίνα τους. Παρόμοια, πολλοί από τους Έλληνες της Ανατολίας, οι οποίοι προέρχονταν από μεγάλες οθωμανικές πόλεις, όπως η Σμύρνη, περιφρονούσαν τους κατοίκους της «Παλαιάς» Ελλάδας, τους Παλαιοελλαδίτες, θεωρώντας ότι έχουν επαρχιώτικους τρόπους.

[R. Clogg. Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770-2000, εκδ. Κάτοπτρο, Αθήνα 2002, σελ. 128]

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τα παραθέματα και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στην κατάσταση που επικρατούσε στο ελληνικό δημόσιο στη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα καθώς και στις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του Ελευθέριου Βενιζέλου το 1911.

Μονάδες: 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων δεν θεσπίστηκε παρά το 1911, έτσι ώστε όλοι εκείνοι που επάνδρωσαν το μηχανισμό να μην είναι εκτεθειμένοι στον κίνδυνο όχι μόνο αδικαιολόγητης μετάθεσης αλλά και της οριστικής απόλυσης. Έρμαια της οποιασδήποτε βουλευτικής δυσάρεσκειας, οι μισθωτοί υπάλληλοι εκβιάζονταν επιπλέον από τους ταμίες που, συχνά σε συνεννόηση με τους ληστές που «κατακρατούσαν» τις χρηματοποστολές, προφασίζονταν έλλειψη ρευστού και αρνούσαν να τους καταβάλουν τους μισθούς, αναγκάζοντάς τους έτσι να δανειστούν με ψηλούς τόκους από τους οργανωμένους τοκογλύφους, και να υποθηκεύσουν τους μελλοντικούς τους μισθούς, που υπόκεινταν σε κατάσχεση για οποιοδήποτε χρέος. Έτσι, το σύνολο των εκπροσώπων της εξουσίας, συμπεριλαμβανομένων και των δικαστών και χωροφυλάκων, εκβιάζονταν μόνιμα να εξυπηρετούν τα συμφέροντα των κατά τόπους βουλευτών.

[Κ. Τσουκαλάς, Το πρόβλημα της πολιτικής πελατείας, σελ. 99-100]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Στο πνεύμα του Στρατιωτικού Συνδέσμου και των πρωταγωνιστών του Γουδή, πρωταρχικός στόχος της Αναθεώρησης του 1911 ήταν να εκριζωθεί η διαφθορά και να εξυγιανθεί η πολιτική ζωή του τόπου. Προς τούτο, υιοθετήθηκε ένα πλέγμα σημαντικών ρυθμίσεων, οι οποίες έμελλε έκτοτε να αποτελέσουν το σταθερό πλαίσιο της κοινοβουλευτικής ζωής και της πολιτικής αντιπαράθεσης του τόπου. Σπουδαιότερες από αυτές ήταν:

Η αναβάθμιση της Βουλής, με την καθιέρωση καινούργιων κοινοβουλευτικών ασυμβιβάστων και την ανάθεση –για πρώτη φορά- του ελέγχου του κύρους των εκλογών σε ειδικό δικαστήριο, το «Εκλογοδικείο», όπως καθιερώθηκε έκτοτε να ονομάζεται [...]. Η πρόοδος ήταν μεγάλη αφού, έως τότε, η ίδια η Βουλή ήταν αυτή που αποφάσιζε «περί των αναφύομενων αμφισβητήσεων» στις εκλογές, με αποτέλεσμα η εκάστοτε πλειοψηφία να ευνοεί, όπως ήταν φυσικό, τους «ημετέρους». Όσο για τα νέα κοινοβουλευτικά ασυμβίβαστα, το σπουδαιότερο από αυτά απαιτούσε πλέον και από τους αξιωματικούς να παραιτούνται προτού ανακηρυχθούν υποψήφιοι (άρθρο 71). Χωρίς να επιλύει το πρόβλημα, η ρύθμιση αυτή περιόρισε κάπως τον κομματισμό στις ένοπλες δυνάμεις.

Η καθιέρωση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων – «εφόσον υφίστανται αι σχετικαί υπηρεσίαι» - και η εισαγωγή εγγυήσεων για τη δημοσιοϋπαλληλική σταδιοδρομία, με την ανάθεση σε υπηρεσιακά συμβούλια της διατύπωσης δεσμευτικής γνώμης τόσο για τις τοποθετήσεις και τις μεταθέσεις των δημοσίων υπαλλήλων, όσο και για την παύση τους, σε περίπτωση πειθαρχικού παραπτώματος (άρθρο 102). Αποκλειστική αρμοδιότητα έως τότε του κοινού νομοθέτη, «τα προσόντα εν γένει των υπαλλήλων» είχαν αποτελέσει αντικείμενο σφοδρής αντιπαράθεσης καθώς, με εξαίρεση το «Νεωτερικόν» Κόμμα του Χαρ. Τρικούπη, όλα τα άλλα έσπευδαν, μετά την άνοδό τους στην κυβέρνηση, να τα μεταβάλλουν κατά το δοκούν, για να τα «προσαρμόζουν» στις ανάγκες τους.

[Ελευθέριος Βενιζέλος, τόμος Α΄, Από την Τουρκοκρατούμενη Κρήτη στον Εθνικό Διχασμό, σελ. 106-107]